

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

อำเภอ.....รามัน..... จังหวัด.....ยะลา.....

ข้อมูล ณ วันที่.....๓๐.....เดือน.....กรกฎาคม.....พ.ศ.....๒๕๖๘.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุลนางสาวโรสนิดา ดอเลาะเจ๊ะแต.....

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้บ้านเลขที่ ๔๑/๓ หมู่ที่ ๑ ตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา.....

โทรศัพท์ ๐๘๔-๙๖๘-๔๒๐๔.....FacebookSara Da Sara Da.....Line-.....

เกิด พ.ศ. ๒๕๑๖ . ปัจจุบันอายุ ๕๒ ปี

๔. สถานภาพ ☒ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษาปริญญาตรี.....

สถาบันการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.....

คณะ/สาขาวิชาการบัญชี.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....ค้าขาย.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๓,๐๐๐-๕,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๘.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก.....ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๒.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. แปลงเรียนรู้เกษตรผสมผสาน จำนวนพื้นที่ ๗ ไร่

๒. แปลงเรียนรู้การปลูกข้าวพื้นเมือง จำนวน ๓ ไร่

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๗.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ฐานเรียนรู้การทำนาโยน

๒. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลา

๓. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงไก่

๔. ฐานเรียนรู้การปลูกสละอินโด

๕. ฐานเรียนรู้การปลูกไผ่

๖. ฐานเรียนรู้การปลูกผักยกแคร่

๗. ฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการทำนาโยน

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการทำการเกษตรผสมผสาน

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน๒..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการเลี้ยงปลา

หลักสูตรการเลี้ยงไก่

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

หลักสูตรการทำนาโยน

วัตถุประสงค์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และแรงงาน เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ จึงใช้การโยนกกล้า เพื่อลดการใช้แรงงาน และเพิ่มผลผลิตข้าว

การทำนาโยน เป็นวิธีการทำนาแบบหนึ่งที่ช่วยลดต้นทุนและแรงงาน โดยการนำต้นกล้าที่เพาะในถาดนาโยนลงในแปลงนาแทนการปักดำแบบดั้งเดิม โดยมีขั้นตอนหลักๆ คือ การเตรียมเมล็ดพันธุ์ การเพาะกล้าในถาด และการโยนกกล้าลงแปลงนา

ขั้นตอนการทำนาโยน:

๑. การเตรียมเมล็ดพันธุ์: แห่เมล็ดพันธุ์ข้าวในน้ำ ๑ คืน (ประมาณ ๑๒-๒๔ ชั่วโมง) หลังจากนั้นห่มเมล็ดพันธุ์ด้วยวัสดุขึ้น เช่น กระสอบป่าน เพื่อรักษาความชื้น บ่มเมล็ดพันธุ์ให้งอก (ประมาณ ๑ คืน)

๒. การเพาะกล้าในถาด: เตรียมถาดเพาะกล้า โดยโรยดินละเอียดผสมขี้เถ้ากลบและขุยมะพร้าว (อย่างละเท่าๆ กัน) โรยเมล็ดข้าวที่งอกแล้วลงในถาด หยอดละ ๒-๓ เมล็ด กลบเมล็ดด้วยดินละเอียด รดน้ำให้ชุ่มเช้า-เย็น คลุมถาดด้วยวัสดุที่ช่วยรักษาความชื้น เมื่อต้นกล้ามีอายุ ๑๕-๒๐ วัน หรือมีความสูง ๓-๕ นิ้ว ก็พร้อมที่จะนำไปโยนได้

๓. การเตรียมแปลงนา:ไถดะ ทิ้งไว้ ๒๕-๓๐ วัน หลังจากนั้นไถแปร ทำเทือก ปล่อยน้ำเข้าแปลงนาให้ขังเล็กน้อย

๔. การโยนกกล้า:ขนย้ายถาดเพาะกล้าไปที่แปลงนา เตรียมสายสะพายถาดเพาะกล้า ถอนต้นกล้าออกจากถาด แล้วโยนลงในแปลงนา ระยะห่างในการโยน ๒๐-๒๕ เซนติเมตร หลังจากโยนกกล้าแล้ว ๑-๓ วัน ให้เติมน้ำในนาเพิ่ม ควบคุมระดับน้ำให้อยู่ที่ประมาณ ๕-๑๐ เซนติเมตร เพื่อคุมวัชพืช

ข้อดีของการทำนาโยน ประหยัดต้นทุน ลดค่าใช้จ่ายด้านเมล็ดพันธุ์และแรงงาน ลดความเสี่ยงลดปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์และแรงงาน เพิ่มผลผลิตข้าวจะแตกกอได้ดีขึ้น เมื่อปลูกในระยะห่างที่เหมาะสมจัดการวัชพืชได้ง่ายระดับน้ำที่เหมาะสมช่วยควบคุมวัชพืชได้

ข้อควรระวัง ควรเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพดี การเตรียมดินและน้ำในแปลงนาต้องมีความเหมาะสม ควรดูแลต้นกล้าในถาดอย่างสม่ำเสมอ การโยนกกล้าต้องทำอย่างระมัดระวัง เพื่อให้ต้นกล้าตั้งตัวได้

เกษตรกรปลูกข้าวในพื้นที่ ๓ ไร่ ดูแลนาข้าวโดยแบ่งใส่ปุ๋ยเคมี ๑๖-๑๖-๘ จำนวน ๒๕ กิโลกรัมในพื้นที่ ๓ ไร่ สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวพื้นเมืองได้ประมาณ ๓๘๐ กิโลกรัมต่อไร่

โดยใช้รูปแบบการถ่ายทอดความรู้โดยการสาธิต ฝึกปฏิบัติ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม ได้เข้าร่วมการประชุมต่างๆ ทั้งระดับอำเภอและระดับจังหวัด เพื่อแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างเป็นระบบ ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แบบแผนฯ)

ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม ได้เข้าร่วมการประชุมศพก. ระดับอำเภอ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) โดยมีประธานศพก. ตำบลต่างๆ ในอำเภอรามันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำแผนระดับอำเภอ

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม เป็นเกษตรกรที่สนใจด้านการเกษตร โดยได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จากนั้นนำมาปรับปรุงและใช้ในพื้นที่ตนเองให้เหมาะสม หลังจากได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม ก็ได้หน่วยงานราชการต่างๆ ที่เข้ามาสนับสนุนองค์ความรู้ และปัจจัยการผลิตต่างๆ ซึ่งประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม เป็นคนสนใจองค์ความรู้ต่างๆ ชอบรับการถ่ายทอดความรู้ที่ทางหน่วยงานราชการต่างๆ ไปถ่ายทอดความรู้ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอรามัน ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดยะลา สำนักงานประมงอำเภอรามัน สำนักงานปศุสัตว์

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

เกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอายุมากขึ้น เป็นผู้สูงอายุ ทำให้ขาดแรงงานในการทำการเกษตร จึงความใช้เทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ เพื่อลดการใช้แรงงานและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ขาดทายาทเกษตรกรรุ่นใหม่ในการสืบทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตร เกษตรกรไม่สนใจทำการเกษตร รายได้น้อย

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ประธานศพก..นำองค์ความรู้การทำนาโยน (การปลูกข้าวแบบโยนกกล้า) ช่วยลดต้นทุนการใช้เมล็ดพันธุ์ และแรงงานได้จริง โดยเฉพาะค่าแรงที่ลดลงจากการไม่ต้องถอนกล้าและปักดำด้วยมือ นอกจากนี้ ยังช่วยลดปริมาณการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมแปลงนา การลดต้นทุน ลดค่าแรง การทำนาโยนช่วยลดความจำเป็นในการใช้แรงงานคนจำนวนมากสำหรับการถอนกล้าและปักดำ ทำให้ค่าแรงลดลงอย่างมาก ลดค่าเมล็ดพันธุ์การทำนาโยนใช้เมล็ดพันธุ์น้อยกว่าการทำนาแบบอื่น โดยทั่วไปใช้เพียง ๓-๕ กิโลกรัมต่อไร่ ในขณะที่การทำนาดำแบบเดิมอาจใช้ถึง ๑๐-๑๕ กิโลกรัมต่อไร่ การลดแรงงานไม่จำเป็นต้องถอนกล้า การทำนาโยนไม่ต้องเสียเวลาและแรงงานในการถอนกล้าจากแปลงเพาะ ลดการใช้แรงงานปักดำ การโยนกกล้าลงแปลงนาทำได้ง่ายและรวดเร็วกว่าการปักดำด้วยมือ ลดความเหนื่อยล้า การทำนาโยนช่วยลดความเหนื่อยล้าของเกษตรกรจากการทำงานที่ต้องก้มๆ เงยๆ เป็นเวลานาน

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวปัตตานีได้เข้ามาถ่ายทอดความรู้การทำนาโยนให้กับประธานศพก.. หลังจากนั้นประธานก็ได้ทดลองทำแปลงสาธิตการทำนาโยน ปรากฏว่าได้ผลผลิตดี จึงมีการขยายผลให้กับเกษตรกรแปลงข้างเคียง และสมาชิกแปลงใหญ่ ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการผลิต และลดการใช้แรงงาน

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การทำนาโยนมีขั้นตอนหลัก ๆ คือ การเตรียมดิน การเพาะกล้าในถาด และการโยนกกล้าลงแปลงนา โดยการเพาะกล้าจะใช้ถาดหลุมเพื่อความสะดวกในการดูแลและขนย้าย เมื่อดันกล้าอายุได้ที่ ก็จะนำไปโยนลงในแปลงนาที่เตรียมไว้

ขั้นตอนการทำนาโยน:

๑. เตรียมดิน:เตรียมแปลงนาโดยการไถตะ โถแปร และปรับพื้นที่ให้เรียบสม่ำเสมอ

๒. เตรียมถาดเพาะกล้า:ใช้ดินละเอียดผสมปุ๋ยอินทรีย์ใส่ในถาดเพาะกล้า

๓. เพาะกล้า:แช่เมล็ดพันธุ์ข้าว ๑ คืน และนำมาหุ้ม ๑ คืนเพื่อให้งอก หว่านเมล็ดข้าวที่งอกแล้วลงในถาดเพาะกล้า ถาดละประมาณ ๓-๔ เมล็ดต่อหลุม

๔. กลบดินและคลุมถาด:กลบเมล็ดด้วยดินละเอียดให้เสมอกปากหลุม และคลุมถาดด้วยกระสอบป่านหรือวัสดุอื่น ๆ เพื่อรักษาความชื้น

๕. รดน้ำและดูแล:รดน้ำเช้า-เย็น ให้ต้นกล้าได้รับความชื้นอย่างสม่ำเสมอ

๖. ย้ายกล้า:เมื่อดันกล้าอายุประมาณ ๑๕-๒๐ วัน หรือมีความสูง ๓-๕ นิ้ว ก็นำไปโยนลงแปลงนาที่เตรียมไว้

๗. โยนกล้า:โยนแปลงนาควรมีน้าขังเล็กน้อย ใช้มือโยนต้นกล้าให้กระจายตัวลงในแปลงนา

๘. ดูแลหลังโยน:หลังจากโยนกกล้า ๑-๒ วัน ให้เพิ่มระดับน้ำในแปลงนาให้สูงขึ้นเพื่อควบคุมวัชพืช

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สีนค้ำเกษตรกรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สีนค้ำเกษตรกร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๑.๑)ข้าว..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓..ไร่.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๒)สละ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๕..ไร่.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๓)ไผ่..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒๕.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๔)ผักกาดแคร์..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒๕.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๕)กล้วย..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐.๒๕.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สีนค้ำเกษตรกร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๒.๑)ปลานิล..... จำนวน.....๒๐๐.....ตัว.....(หน่วย.....)
 ๒.๒)ปลาสร้อย..... จำนวน.....๒๐.....(หน่วย.....)
 ๒.๓)ปลาดุก..... จำนวน.....๕๐.....(หน่วย.....)

๓) สีนค้ำเกษตรกร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

- ๓.๑)ไก่พื้นเมือง.....จำนวน.....๑๐.....(ตัว)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้ำเกษตรกรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้ำเกษตรกรหลัก)

๑) สีนค้ำ.มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

- ๑.๑)ข้าว.....เป็นเงิน.....๔,๕๐๐.....บาท/ไร่
 ๑.๒)ปลา.....เป็นเงิน.....๙๐๐.....บาท/ไร่
 ๑.๓)ปุ๋ยซีไก่.....เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่
 ๑.๔)เป็นเงิน.....บาท/ไร่
 ๑.๕)เป็นเงิน.....บาท/ไร่
 รวมต้นทุนการผลิต๕,๙๐๐.....บาท/ไร่
 รายได้๘,๐๐๐.....บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรกรต้นแบบ มีดังนี้

- ๑) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้ำเกษตรกรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....กล้วย ผักกาดแคร์.....
 เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๑๐๐-๒๐๐.....บาท/สัปดาห์
 ๒) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้ำเกษตรกรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....สละ ปลานิล.....
 เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๕๐๐.....บาท/เดือน
 ๓) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้ำเกษตรกรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ข้าว.....
 เฉลี่ยรายได้ปีละ.....๗,๕๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า.ทุกส่วนในระบบถูกนำกลับมาใช้ซ้ำหรือหมุนเวียนต่อได้. ทำให้เหลือของเสียน้อย
 ลดความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ หากราคาผลผลิตตัวใดตกต่ำ ยังมีรายได้จากกิจกรรมอื่นรองรับเพิ่มความยั่งยืน เพราะ
 เป็นระบบที่ใกล้เคียงธรรมชาติ.ลดสารเคมี.ลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม.สร้างความมั่นคงทางอาหาร.สามารถมีอาหาร
 ไว้บริโภคในครัวเรือน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ใช้เศษวัสดุภายในแปลงมาทำปุ๋ยอินทรีย์, ฟันฟูและปรับปรุงโครงสร้างดิน: ช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ทำให้ดินร่วนซุย ระบายน้ำและอากาศได้ดีขึ้น ส่งเสริมให้จุลินทรีย์ในดินทำงานได้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจุลินทรีย์เหล่านี้จะช่วยย่อยสลายอินทรีย์วัตถุและปลดปล่อยธาตุอาหารให้พืชนำไปใช้ได้ ทำให้ดินมีชีวิตชีวา ไม่แข็งกระด้างเหมือนการใช้ปุ๋ยเคมีนานๆ ลดการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี: การใช้ปุ๋ยอินทรีย์จะช่วยลดการพึ่งพาสารเคมีและปุ๋ยเคมีซึ่งปุ๋ยเคมีมักจะทำลายจุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ในดิน ทำให้ดินเสื่อมสภาพในระยะยาว การหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์จึงช่วยลดการสะสมสารพิษในดินและน้ำ และลดผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ในระบบนิเวศการเกษตร

ทำให้ในชุมชนลดปริมาณขยะอินทรีย์: การทำปุ๋ยอินทรีย์ในระดับชุมชนสามารถนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว ชังข้าวโพด เศษพืช ผัก ผลไม้ หรือแม้แต่มูลสัตว์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการลดปริมาณขยะอินทรีย์ที่ต้องกำจัดลง ช่วยลดภาระการจัดการขยะของชุมชน และเปลี่ยนของเหลือใช้ให้เป็นทรัพยากรที่มีค่า สร้างความมั่นคงทางอาหารและความยั่งยืน: การส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ด้วยปุ๋ยอินทรีย์ในชุมชน ช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตอาหารที่ปลอดภัยและมีคุณภาพสูงได้ในระยะยาว ลดการพึ่งพาสารเคมีจากภายนอก ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหารและส่งเสริมแนวทางเกษตรยั่งยืนให้กับชุมชน สร้างความตระหนักและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม: การทำปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกันในชุมชนจะช่วยส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน และการลดผลกระทบจากสารเคมี ซึ่งเป็นการสร้างวัฒนธรรมการอนุรักษ์ธรรมชาติในระดับชุมชน

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

การดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรในแปลง ศพก. (ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร) มุ่งเน้นการทำเกษตรแบบยั่งยืน ซึ่งส่งผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหลายด้าน การฟันฟูและปรับปรุงบำรุงดิน: ศพก. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินร่วนซุย มีโครงสร้างที่ดีขึ้น สามารถอุ้มน้ำและธาตุอาหารได้ดี ช่วยลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ลดการใช้สารเคมีในดิน: เน้นการลด ละ เลิกการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งเป็นสาเหตุของการปนเปื้อนในดิน ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ และส่งผลกระทบต่อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน การลดใช้สารเคมีช่วยให้ดินมีชีวิตชีวาและคงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ การลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรช่วยลดการชะล้างสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ทำให้คุณภาพน้ำดีขึ้น ไม่เกิดมลพิษ และไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ การส่งเสริมความหลากหลายของพืช: ศพก. สนับสนุนการปลูกพืชหลากหลายชนิดหมุนเวียน หรือการทำเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งช่วยรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ลดความเสี่ยงจากการระบาดของศัตรูพืช และลดการพึ่งพาสารเคมี การถ่ายทอดองค์ความรู้: ศพก. เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่ยั่งยืน รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นการสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้เกษตรกรนำแนวปฏิบัติเหล่านี้ไปปรับใช้ในวงกว้าง

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

การทำนาโยน-ลดต้นทุนการผลิตข้าว: การทำนาโยนช่วยลดต้นทุนในหลายส่วน เช่น ลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์: เนื่องจากใช้เมล็ดพันธุ์น้อยกว่าการหว่าน ลดต้นทุนค่าแรงงาน: แม้จะมีการเพาะกล้า แต่การโยนกล้าทำได้เร็วกว่าและใช้แรงงานน้อยกว่าการปักดำ ลดต้นทุนค่าปุ๋ยและสารเคมี: เนื่องจากต้นกล้าแข็งแรงและตั้งตัวได้เร็วกว่า ทำให้ทนทานต่อโรคและแมลงได้ดีขึ้น ลดความจำเป็นในการใช้ปุ๋ยและสารเคมี เพิ่มผลผลิตต่อไร่: กล้าข้าวที่ผ่านการเพาะในสภาพเพาะกล้าจะมีความสมบูรณ์ แข็งแรง และตั้งตัวได้เร็วเมื่อนำไปโยนในแปลงนา ทำให้ข้าวมีการแตกกอที่ดีและให้ผลผลิตสูงขึ้น

การทำเกษตรผสมผสาน: สร้างรายได้ที่มั่นคงและหลากหลาย: การทำเกษตรผสมผสานเป็นการกระจายความเสี่ยง ทำให้เกษตรกรมีรายได้จากหลายช่องทาง ไม่ต้องพึ่งพาสินค้าเกษตรเพียงชนิดเดียว หากพืชชนิดใดราคาตกต่ำ ก็ยังมีรายได้จากพืชหรือสัตว์ชนิดอื่นมาทดแทน ลดต้นทุนการผลิตโดยการพึ่งพาตนเอง: การหมุนเวียนทรัพยากร: เศษเหลือจากการเกษตร เช่น ฟางข้าว ใบไม้ หรือมูลสัตว์ สามารถนำมาทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง ช่วยลดการซื้อปุ๋ยเคมี การเลี้ยงสัตว์: มูลสัตว์สามารถนำมาทำปุ๋ย หรือใช้เป็นอาหารปลาได้ การปลูกพืชอาหารสัตว์: สามารถปลูกพืชเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ในฟาร์มได้ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: บำรุงดิน: การปลูกพืชหลากหลายชนิด การปลูกพืชหมุนเวียน และการใช้อินทรีย์วัตถุช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดการเสื่อมโทรมของดิน รักษาสมดุลระบบนิเวศ: การมีพืชและสัตว์หลากหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน ช่วยสร้างสมดุลของระบบนิเวศ ลดการระบาดของศัตรูพืชตามธรรมชาติ โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาสารเคมี สร้างความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือน: เกษตรกรสามารถผลิตอาหารที่หลากหลายและปลอดภัยไว้บริโภคเองในครัวเรือน ลดรายจ่ายค่าอาหารและสร้างความมั่นคงทางอาหาร เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญา: ศพก. ได้เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคนิคการทำเกษตรผสมผสานให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ ทำให้เกิดการขยายผลและนำไปปฏิบัติในพื้นที่อื่นๆ

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

เป็นแหล่งศึกษาดูงานภาคปฏิบัติ: ศพภ.ของเราได้กลายเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่สำคัญ เกษตรกรจากทั้งในและนอกพื้นที่สามารถเข้ามาศึกษาดูงานการทำเกษตรในรูปแบบ "แปลงใหญ่" ที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การเตรียมดิน การปลูก การดูแล ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้จากตำราหรือทฤษฎีเพียงอย่างเดียว มีผลสำเร็จของการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต: ผู้ที่มาเยี่ยมชมจะได้เห็นตัวอย่างจริงของการนำเทคโนโลยีและองค์ความรู้ไปปรับใช้ เช่น การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การควบคุมศัตรูพืชด้วยชีววิธี ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นถึงการ ลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม สร้างแรงบันดาลใจและถ่ายทอดความรู้: การที่เกษตรกรได้เห็นตัวอย่างความสำเร็จจาก ศพภ. แปลงใหญ่ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้พวกเขานำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในแปลงของตนเอง ซึ่งถือเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้จากฐานสู่ฐาน และจากเกษตรกรสู่เกษตรกรอย่างแท้จริง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม อำเภอราษีไศล จังหวัดยโสธร มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่ปรึกษาและผู้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ดังนี้

๑. การเป็นที่ปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้เกษตรกร ศพก. อำเภอราษีไศล ได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาที่หลากหลายให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านการผลิต ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการผลผลิต การแก้ไขปัญหาโรคและแมลงศัตรูพืช เจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเกษตรกรในการป้องกันและกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชที่ระบาด ซึ่งช่วยลดความเสียหายของผลผลิตได้อย่างมีนัยสำคัญ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต: ศพก. ได้ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการเพาะปลูก เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การทำเกษตรผสมผสาน หรือการปรับปรุงพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ซึ่งช่วยให้เกษตรกรสามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตได้ดีขึ้น

๒. การรับเรื่องร้องเรียนจากเกษตรกร ศพก. อำเภอราษีไศล ได้เปิดช่องทางและทำหน้าที่เป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียนของเกษตรกรในพื้นที่ โดยได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม การประสานงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในช่วงที่เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ศพก. ได้รับเรื่องร้องเรียนและประสานงานกับหน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบอย่างทั่วถึง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

๑. การเป็นศูนย์กลางข้อมูลและองค์ความรู้ ศพก. อำเภอราษีไศล ทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญสำหรับเกษตรกรในพื้นที่ โดยการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว ศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการเกษตร และแปลงสาธิตเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรใหม่ๆ ให้กับเกษตรกร ซึ่งรวมถึงการปลูกพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ การจัดการน้ำ และการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ นอกจากศูนย์เรียนรู้แล้ว ศพก. ยังใช้ช่องทางต่างๆ เช่น การจัดประชุม การอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารและวิชาการเกษตรไปถึงเกษตรกรในวงกว้าง

๒. การจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี เสริมสร้างทักษะและความรู้ให้เกษตรกรผ่านการจัดฝึกอบรมและกิจกรรมต่างๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีการเกษตรอย่างเป็นรูปธรรม ฝึกอบรมตามความต้องการของชุมชน: จัดฝึกอบรมที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้ในการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุน และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งช่วยให้เกษตรกรสามารถแข่งขันในตลาดได้ดียิ่งขึ้น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ได้ถ่ายทอดและขยายผลองค์ความรู้ด้านการทำนาโยนให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและลดต้นทุนได้อย่างเป็นรูปธรรม ได้จัดฝึกอบรมและสาธิตวิธีการทำนาโยนให้กับเกษตรกรในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในแปลงนาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้จัดทำแปลงนาสาธิตเพื่อแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการทำนาโยนตั้งแต่การเตรียมดิน การเพาะกล้า การโยนกล้า ไปจนถึงการดูแลรักษา ซึ่งช่วยให้เกษตรกรเกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้จริง มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเกษตรกรที่เคยทำนาโยนสำเร็จกับเกษตรกรรายใหม่ เพื่อเป็นกำลังใจและแนวทางในการแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

จากการขยายผลองค์ความรู้เรื่องการทำนาโยน ทำให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตได้อย่างชัดเจน ช่วยลดต้นทุนในหลายด้าน เช่น ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการปักดำ และค่าใช้จ่ายในการกำจัดวัชพืช เนื่องจากต้นข้าวที่แข็งแรงจะเจริญเติบโตได้เร็วกว่า ทำให้วัชพืชไม่สามารถขึ้นมาเบียดได้ง่าย เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ช่วยให้ต้นข้าวแตกกอได้ดีขึ้น ทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ซึ่งนำไปสู่รายได้ที่สูงขึ้นของเกษตรกร

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา ได้แสดงบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานในพื้นที่อย่างเข้มแข็ง ได้สร้างกลไกการทำงานร่วมกับเกษตรกรและผู้นำชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของชาวบ้าน เปิดโอกาสให้เกษตรกรผู้นำและตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและกำหนดทิศทางการดำเนินงานของศูนย์ ทำให้กิจกรรมต่างๆ ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ศพก. อำเภอรามัน ไม่ได้ทำงานเพียงลำพัง แต่ยังประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อบูรณาการทรัพยากรและความเชี่ยวชาญเข้าด้วยกัน เพื่อจัดทำแผนส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ให้สอดคล้องกัน และใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

ประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอรามัน จังหวัดยะลา มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดทิศทางและแผนการดำเนินงาน มีหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของศูนย์ให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและความต้องการของชุมชน รวมถึงการวางแผนกิจกรรมและโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในพื้นที่ เป็นผู้บริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ของศูนย์ ทั้งบุคลากร งบประมาณ และสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ องค์ความรู้ และเทคโนโลยีที่จำเป็น เป็นแบบอย่างและผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำเกษตรกรรม โดยการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาทดลองใช้ในแปลงของตนเองก่อน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรายอื่นๆ เห็นผลสำเร็จที่ชัดเจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนมีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนในการดำเนินงานของศูนย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

การสร้างการเปลี่ยนแปลงในวิถีการเกษตร เกษตรกรนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ ศพก. ถ่ายทอดไปใช้จริงจนเกิดผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการทำ นาโยน ที่ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต หรือการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการสวนยางพาราและผลไม้ ซึ่งช่วยให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงขึ้น การได้เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงนี้ถือเป็นความภูมิใจอย่างยิ่ง การเป็นที่พึ่งของชุมชนเกษตรกรและชุมชนเชื่อมั่นและเลือกให้ ศพก. เป็น ที่ปรึกษา หรือ ที่รับเรื่องร้องเรียน ในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรต่างๆ ได้ช่วยเหลือเกษตรกรให้ผ่านพ้นปัญหา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโรคพืช ราคาส่งผลผลิต หรือภัยธรรมชาติ ทำให้รู้สึกว่าการทำงานมีคุณค่าและส่งผลดีต่อชีวิตของคนในชุมชน การสร้างความร่วมมือที่เข้มแข็ง การมีส่วนร่วม ของชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ในการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตร การทำงานร่วมกับเกษตรกรผู้นำ การประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อบูรณาการความช่วยเหลือ ทำให้ ศพก. กลายเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมโยงทุกภาคส่วนเข้าด้วยกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ให้เติบโตอย่างยั่งยืน

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑). ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ความเป็นผู้นำของคุณไม่ได้จำกัดอยู่แค่การเป็นประธาน แต่ยังรวมถึงความสามารถในการเป็นผู้ขับเคลื่อนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาชุมชนเกษตรกรรม ร่วมกันคณะกรรมการและเกษตรกรในการวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนา ศพก. ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยเน้นการส่งเสริมองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ นำองค์ความรู้และเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาตนเองจนเห็นผลสำเร็จ ทำให้เกษตรกรคนอื่น ๆ เกิดความเชื่อมั่นและกล้าที่จะนำไปปฏิบัติ ศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อระดมทรัพยากรและองค์ความรู้มาสนับสนุนการทำงานของ ศพก. ทำให้เกิดความร่วมมือที่แข็งแกร่ง

๒). การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นจิตอาสาที่เต็มเปี่ยม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการทำงานเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาโรคพืช การให้คำแนะนำด้านการตลาด หรือการรับเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ซึ่งเป็นการทำงานโดยไม่หวังผลตอบแทน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในชุมชนเป็นอันดับแรก โดยใช้ ศพก. เป็นเครื่องมือในการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชนอย่างแท้จริง

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ขยัน อดทน ทำให้เต็มที่

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

น.ส.สนธิลา...บุญมาก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

นายสุเมธ...รัมย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

นายภูมิพัฒน์...สหาหารูติง ยามิง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การใช้กระบวนการถอดบทเรียนอย่างการสัมภาษณ์เชิงลึกและการเฝ้ายามเยียน ทำให้ ศพก. อำเภอรามัน ได้องค์ความรู้ที่สำคัญจากประสบการณ์จริงของเกษตรกร ซึ่งเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ประธานศพก. ที่ดำเนินการทั้งหมดได้เสียชีวิตลง และไม่มีทายาทในการสืบทอด ทำให้องค์ความรู้ที่มีไม่ได้บันทึกต่อในพื้นที่